

**Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Факультет
ветеринарної
медицини**

НДІ Здоров'я тварин

**«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я – 2022»
Матеріали Міжнародної наукової конференції**

**22-24 вересня 2022 р.
НУБіП України, м. Київ**

УДК: 636.2-053.2.09:615:616.921.5
ВПЛИВ ПРЕПАРАТУ КАЛЬФМІН НА ОБМІН БІЛКІВ В
ОРГАНІЗМІ ТЕЛЯТ ЗА НЕСПЕЦИФІЧНОЇ БРОНХОПНЕВМОНІЇ

Дробот М.В. кандидат ветеринарних наук, асистент

*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ*

В останні роки рівень захворюваності телят на бронхопневмонію зростає, що пов'язано із зниженням природної резистентності їх організму, пригніченням імунітету та недостатністю науково обґрунтованих засобів і методів профілактики цієї хвороби й лікування тварин. Для досягнення бажаного результату важливим є комплексний підхід під час вибору лікарських засобів для здійснення терапії хворих на бронхопневмонію телят.

Метою цієї роботи є дослідження показників обміну білків та їх фракційу сироватці крові хворих на неспецифічну бронхопневмонію телят за умов індивідуальної терапії з використанням наноаквахелатів мікроелементів у формі

препарату Кальфмін у комплексі з ехінацеєю.

Дослідження проводились у господарстві «Подільський господар 2004», с. Велика Медведівка, Шепетівського району, Хмельницької області. Для проведення досліджень було сформовано чотири групи телят чорно-рябої породи, віком 2 місяці: одну контрольну (клінічно здорові телята) та три дослідні (телята, хворі на неспецифічну гостру катаральну бронхопневмонію), по сім тварин у кожній групі. Під час підбору телят у групи враховували результати клінічних досліджень, а також виключали інфекційну природу бронхопневмонії. Хворим телятам першої дослідної групи застосовували схему лікування, що використовується в господарстві (базове лікування): телятам внутрішньом'язово вводили антибіотик комбінованої дії Комбікел з розрахунку дози 1 мл на 10 кг маси тіла, протизапальний засіб Дексакел – у дозі 1 мл на 100 кг маси тіла та гепатопротектор Гепавітел – у дозі 1 мл на 10 кг маси тіла. Телятам другої дослідної групи застосовували базове лікування за схемою, що застосовується в господарстві та, додатково, задавали з молоком імуномодулятор N (Д-8). Хворих телят третьої дослідної групи лікували препаратом Кальфмін та рослинного імуномодулятора ехінацеї. Препарати застосовували розчиненими в 1 літрі молока з розрахунку дози на одну тварину 3,5 мл Кальфміну та 1,25 мл ехінацеї, кратність застосування – два рази на добу.

Контроль клінічного стану телят і перебігу хвороби здійснювали щодобово, протягом всього періоду лікування, а біохімічні дослідження проводили у перший день хвороби та на 3-ю і 7-му доби лікування тварин. Кров у тварин для досліджень відбирали з яремної вени ранком до годівлі. У крові тварин визначали вміст загального білку та його фракцій. Результати досліджень оброблені статистично з використанням програми Statistica.

Під час клінічного дослідження у хворих телят відмічали загальну слабкість, зниження апетиту, гіперемію кон'юнктиви і слизової оболонки носової порожнини, появу катаральних витікань та сухого болючого кашлю, дихання в тварин прискорене, утруднене і поверхневе, червеного типу. Волосяний покрив у тварин скуйовджений, вологий.

Отримані нами дані вказують на те, що вміст загального білка в сироватці крові хворих на бронхопневмонію телят і є достовірно нижчим на 12–13 % ($p \leq 0,05$) порівняно з клінічно здоровими тваринами, що відбувається за рахунок білків альбумінової фракції. На початку лікування телят вміст альбумінів у сироватці їх крові є на 22–28% достовірно ($p \leq 0,05$) нижчим порівняно з групою клінічно здорових тварин.

У сироватці крові телят дослідних груп альбуміно/глобулінове співвідношення знаходилося в межах 0,51–0,59, тоді як у клінічно здорових тварин – 0,73–0,84. Варто зазначити, що вміст окремих фракцій глобулінів у сироватці крові хворих на бронхопневмонію телят відрізняється від вмісту їх у сироватці крові клінічно здорових телят. Так, у сироватці крові хворих на бронхопневмонію телят на початку лікування встановлено виражену тенденцію до зростання вмісту α - і β -глобулінів і достовірного зниження вмісту γ -глобулінів на 40–44% ($p \leq 0,05$) порівняно з клінічно здоровими телятами.

Проведене нами лікування телят сприяло покращенню показників обміну

білків у їх організмі. На 7-у добу терапії показник вмісту білка загального в сироватці крові телят дослідних груп мав виражену тенденцію до підвищення порівняно з першою добою в тварин усіх груп. В той же час, показник вмісту загального білка в сироватці крові телят третьої дослідної групи, для лікування яких застосовували препарат Кальфмін у комплексі з ехінацеєю, на 7-му добу досліді не відрізнявся від такого в клінічно здорових телят. Вміст альбумінів у сироватці крові телят дослідних груп знаходився в межах показників клінічно здорових телят. У порівнянні з першою добою він достовірно зріс: у телят першої групи на 14% ($p \leq 0,05$), другої – на 15% ($p \leq 0,05$), а третьої – на 32% ($p \leq 0,01$). Внаслідок цього достовірно підвищився показник співвідношення альбумінів до глобулінів: у телят першої групи до 0,69, другої – 0,65, третьої – до 0,70. У сироватці крові клінічно здорових телят співвідношення альбуміни/глобуліни в цей час становило 0,74. Вміст окремих фракцій глобулінів у сироватці крові телят дослідних груп на 7-у добу досліді характеризувався нормалізацією α - і β -глобулінів. У той же час варто зазначити, що вміст у сироватці крові білків γ -глобулінової фракції в телят всіх дослідних груп зменшився порівняно з клінічно здоровими телятами.